

Dobro hřeje u srdce



kopce. Tu jsem si všiml, že se na druhé straně široké silnice rozjíždí traktor, ve kterém nebyl řidič.

„Musím ho zastavit!“ vzkřikl jsem a běžel jsem na pomoc.

Tehdejší traktory neměly boční dveře, ale vstupovalo se do nich zezadu. Znal jsem tyto stroje, protože jsem s nimi popojížděl po poli.

Zdolal jsem hravě krkolomný výstup do kabiny a veškerou silou jsem zmáčkl nožní brzdu, která naštěstí fungovala. Zařadil jsem rychlostní stupeň, přitáhl jsem ruční brzdu a vystoupil. Teď teprve přiběhl traktorista, který mi děkoval, že jsem zabránil velkému neštěstí. Kdybych totiž traktor nezastavil, zvýšil by po svahu rychlost a vletěl by do obchodů, které mu stály v cestě.

„Dědečku, dostal jsi za to nějaké vyznamenání?“ ptá se jedenáctiletý vnuk Aleš.

„Kdepak! Traktorista se s tím pochopitelně nikde nechlubil a já také ne. Měl jsem však velkou radost, že jsem zabránil neštěstí.“

Vnuk na to říká: „Já bych chtěl také udělat takový velký dobrý skutek.“

„I malé skutky jsou velké, protože přinášejí úlevu, radost,“ odpovídá dědeček.

Aleš jde druhý den do školy a u přechodu si všimá staré paní, která si zřejmě netroufá přes něj přejít. Hoch je už na druhé straně ulice, ale vrací se a ptá se: „Mám vás převést na druhou stranu?“

„Budu moc ráda. Chodím pomalu a nestačím přejít, než přijede auto.“

S Alešem jde žena rychleji, a tak nemusí přijíždějící auto ani přibrzdit.

„Ještě mě čeká jeden přechod a pak už budu doma,“ svěruje se žena.

Aleš se podívá na hodinky. Snad to stihnu. „Pojďte, pomůžu vám ještě na další přechodu.“

„Ty jsi hodný chlapec. Tebe mi nebes poslalo. Modlila jsem se o pomoc k Panně Marii.“

Aleš poslouchá starou paní, která mu říká o svých bolestech. Potají sleduje i čas, zdali to stihne do školy. Mají první hodinu matikáře, který nesnáší pozdní příchody.

Přichází po zvonění. Učitel ho sjede přísným pohledem. Ale nenadáva mu, protože rozdává papíry na písemku. Alešovi se při ní daří, vypočítá všechny příklady. Jde mu to dobře i proto, že ho hřeje u srdce dobrý skutek. Byl sice malý, ale přinesl velkou radost stařence, Pánu Bohu a také Alešovi. Přesně tak, jak to říkal dědeček.

Ilustrace: Jiří Vancůra

Otevřeno dokořán

Až vyrostu, budu panem farářem, aby nemusel být žádný kostel zavřený...

Takhle to řekl jeden malý kluk, který se za více jak dvacet let poté skutečně stal knězem. Povězme si to ale hezky po pořádku.

OTEC JIŘÍ BARHON

Jan Nerad se narodil týden před Vánocemi v roce 1968. Pocházel z malé vesničky Bříšejov, vzdálené tři kilometry od Křečovic, rodiště hudebního skladatele Josefa Suka, kde je farní kostel. Tam byl také pokřtěn.

Když mu bylo pět let, místní kněz byl přeložen do jiné farnosti a Křečovice tak zůstaly rok bez kněze. Tehdy přišel Jan s maminkou ke kostelu, aby se poklonili Pánu Ježíši v Nejsvětější Svátosti. Dveře kostela byly zamčené. Ptal se, proč nemohou dovnitř. Maminka řekla, že tu není pan farář.

Jan na to odpověděl: „Až vyrostu, budu panem farářem, aby nemusel být žádný kostel zavřený.“

Tato jednoduchá slova byla zároveň odpovědí na Boží zavolání, které už tehdy zaslechl. Od té chvíle skutečně směřoval k jedinému cíli: stát se knězem. Byl výjimečně nadaný – výborně prospíval ve škole, v kostele precizně četl i zpíval a ve 14 letech se stal varhaníkem v křečovickém kostele sv. Lukáše.

Musel ale na sobě hodně pracovat a rozvíjet svoje nadání i kultivovat svoji duši a neměl to vůbec jednoduché.

Tenkrát v naší zemi nebyla svoboda. Vládli tu komunisté, jejichž ideologie je založena na popírání Boha. Každý, kdo veřejně vyznával víru, byl považován za nepřítele. I děti ve škole byly kvůli víře šikanovány jak od učitelů, tak od nevěřících spolužáků. Když byl Jan v páté třídě a soudružka učitelka se ptala dětí, čím by chtěly být, až vyrostou, odpověděl, že chce být knězem.

Od té doby měl ve škole zle. Zvláště starší spolužáci ho velmi často bili. Vždy ho několik z nich přepadlo, drželo a jeden pokládal otázky: „Věříš v Boha?“ Jan odpověděl: „Ano.“ Bili ho do hlavy, do břicha a kopali do něho. Pak se zeptali znovu: „Věříš v Boha?“ A Jan opět odpověděl: „Ano.“ A následovalo další bití. Třebaže učitelé o této šikaně věděli, nezasáhli. Mysleli si, že když bude trpět, přestane svou víru veřejně vyzná-



vat. V tom se však spletli. Jenda si bral příklad ze svatých, kteří vytrpěli pro Krista mnohem víc, a vytrval.

Statečně překonal všechny zlé chvíle, úspěšně absolvoval teologická studia a v polovině roku 1995 přijal v pražské katedrále sv. Víta kněžské svěcení. Bylo mu dvacet šest let. Pak nastoupil jako kaplan do Kladna, kde působil pouhý půlrok. O Vánocích se u něho začala silně projevovat leukemie. Zpočátku se zdálo, že snad by se mohl léčit, ale léky nezabíraly, a Jan pomalu umíral.

Mladý krásný člověk se vlivem nemoci postupně stával slabší a slabší, až nemohl ani chodit, ani jíst a pak už ani dýchat. Pomáhala mu kyslíková maska, která však byla úplně posetá kapičkami krve – to jak se nemocná krev vlévala do plic. Pro všechny, kdo ho měli rádi, to bylo strašné období. Cítili, že se blíží jeho smrt. Celý život pracoval a trpěl, aby naplnil povolání ke kněžství. A když byl vysvěcen, měl zemřít? To nebylo k uvěření. Jan však byl velmi statečný. Snášel hrozné bolesti s takovým klidem a vyrovnaností, jak to dovede jen ten, kdo se zcela odevzdal Kristu Pánu.

Pár dní před tím, než zemřel, jsem ho navštívil v nemocnici. Když jsem se ho ptal, co bych pro něj mohl udělat, odpověděl: „Odsloužit mši svatou.“ Jinému knězi, svému příteli, krátce před smrtí řekl: „Při obřadu kněžského svěcení zní věta: „Jako Kristus ukřižovaný i ty se staň obětí.“ Nevěděl jsem, že to přijde tak brzy.“

Ano, stal se obětí Bohu velmi příjemnou. Zemřel 31. srpna 1996 v sedmadvaceti letech. Pohřben je ve dle křečovického kostela v rodinném hrobě. 17. prosince si řada jeho přátel připomíná jeho narození – téměř na prahu Vánoc. Jan byl jako vánoční hvězda, která zazářila na nebi a dovedla lidi ke Kristu Pánu.

A křečovický kostel nikdy není zavřený.

P.S.: Kdo z vás viděl film Vesničko má středisková, viděl tam na chvíli i Jendu. Ten film se točil v Křečovicích a objevil se v něm v jedné scéně i ministrant během pohřbu. Právě toho hrál Jenda, který tehdy také ministrantem byl.

Ilustrace: Helena Filčíková

JÁHEN JOSEF JANŠTA

Je postní doba, ve které má růst naše láska k Bohu a k bližnímu. Proto naši cestu postním obdobím má provázet nejenom půst, ale také dobré skutky. A právě o konání z lásky se hovoří při nedělním obědě u Chladilů.

Dědeček vzpomíná: „Jednou se mi podařil dobrý skutek, který mě tady u srdce hřeje dodnes. Byl jsem tehdy na střední škole. V polední přestávce jsme si se spolužáky vyšli do města. Po občerstvení jsme se vraceli do školy náměstím, které je do

Generální ÚKLID

Před nedávnem jsem četl o generální zповědi. Můžete mi vysvětlit, o co se jedná? A musím na generální zповěď jít?

Lukáš, 17 let

Vrtá ti něco hlavou? Napiš nám to na e-mail: vrtak@tarsicius.cz Tarsicius

Milý Lukáši, máš velmi dobrou otázku! Generální zповěď je taková, do které toužíme zahrnout všechny hříchy svého předešlého života. Zvláště je dobré vykonat generální zповěď v situaci, kdy si uvědomím, že jsem zamlčoval nějaké vážné hříchy, a činil tak své zповědi neplatnými. Dobré je také vykonat generální zповěď před nějakým velkým životním krokem, např. před přijetím biřmování, před vstupem do manželství, do zasvěceného života a podobně. Někdy se doporučuje vykonat generální zповěď i při duchovních cvičeních (zvláště během

prvního týdne duchovních cvičení podle sv. Ignáce z Loyoly). A dobré může být vykonat generální zповěď i v nebezpečí života, např. před závažnějším lékařským zákrokem.

Z vlastní zkušenosti velmi rozumím tomu, jak nepříjemná někdy generální svátost smíření může být, zvláště tehdy, když následuje po dlouhém období zamlčování nějakého hříchu. Zahrnout do jedné zповědi všechny lehké i těžké hříchy za řečneme dvanáct let života, není žádná legrace. Nemyslím, že by bylo něco špatného na tom, když se člověk s takovou „náloží“ vydá k nějakému knězi, kterého nezná – do sousední

farnosti nebo na nějaké poutní místo, kde se zповídá. Klid svědomí za to opravdu stojí.

Jinak otázka, zda generální zповěď je třeba vykonat, je podmíněna tím, jak dobře jsem se v minulosti zповídal. Pokud jsem nikdy nezamlčel žádný těžký hřích, není to nutné. Pokud jsem jej zamlčel jednou, je dobré vyznat všechny hříchy, vyznáváné jak ve zповědi neplatné, tak platné. Pokud jsem delší čas vědomě zamlčoval nějaký těžký hřích, je generální zповěď více než doporučená.

otec Filip Dušek, kaplan ve farnosti Nové Město n. M.

Foto: Piotr Slizewski - Adobe stock